

Codesc de comportamënt dl personal dla Provinzia autonoma de Balsan

(Deliberaziun dla Junta provinciala n. 839 di 28.08.2018)

Codesc de comportamënt dl personal dla Provinzia autonoma de Balsan

(Deliberaziun dla Junta provinciala n. 839 di 28.08.2018)

Introduziun

La Provinzia autonoma de Balsan é l'aziënda plü importanta dl'aministrazion publica dl Südtirol; nos personal dependënt provincial sun la corona portanta de chësta aziënda.

I sun al sorvisc dles zitadines y di zitadins dl Südtirol che s'aspeta da nos n comportamënt tres coret y responsabl tl laur da vigni de.

Chësc Codesc de comportamënt é n stromënt d'aiüt por ti ester a chëstes responsabilités.

Nosc Codesc de comportamënt é por duc i colaboradus, dotes les colaboradësses y le personal dirigënt, sciöche ince por dotes les porsones esternes che laora por l'Aministrazion provinciala.

Danter nüsc dovëis de sorvisc é chël da lauré aladô di prinzijs dla bona aministrazion.

Ti raporc cun le publich se comportunse dagnora a na moda desponibla y cun cherianza por garantí le medemo tratamënt a duc i zitadins y a dotes les zitadines.

Canche i laurun tignunse fora vigni comportamënt che vá contra la dignité dla porsona.

Le personal dirigënt aplichëia i prinzijs dl Codesc de comportamënt a na moda ejemplara y cheriëia n clima de laur positif che se basëia sön la creta y la stima.

A na moda da tigní fora fenomens de coruzion ne damanunse no do scincundes no do vantaji. Implü se tignunse al dovëi d'informaziun ti confrunc di superiors/dles superiores preodü dales desposiziuns che reverda chësta materia.

Tl caje de conflic d'interesc se tignunse al prinzip d'astenjion.

I adempliun i dovëis de sorvisc tl respet di prinzijs de trasparënza, capazität da inrescí zoruch, segurëza informatica y social media policy.

La sanité y la segurëza sön le post de laur é por nos valurs fundamentai. Porchël colaborunse ativamënter ala prevenziun di prighi sön le post de laur.

L'aministrazion provinciala sostëgn la formaziun y l'ajornamënt y nos sun a öna cun le prinzip de apredimënt permanënt.

Art. 1

Ciamp d'aplicaziun

1. Chësc Codesc de comportamënt, nominé dessot Codesc, definësc i dovëis de sorvisc y de comportamënt dl personal dependënt provinzial cun o zënza inciaria dirigenziala – denominé dessot “nos”– y, tan inant che al vá a öna, ince de dúc i colaboradus y de dotes les colaboradësses esterns, sciöche ince di consulënc/dles consulëntes che colaborëia sön la basa de bel anfat ci sort de contrat o inciaria y cun bel anfat ci titul cun l'Aministraziun provinziala.
2. Chësc Codesc vëgn ince apliché ales porsones che rapresentëia i organs y i titolars de inciaries ti ofizi de colaboraziun direta dles autorités politiches, ai colaboradus y ales colaboradësses – cun bel anfat ci titul – de impreses che fornësc bëgns o sorvisc y che realisëia operes a bëgn dl'Aministraziun provinziala.
3. Por chësc fin vëgnel metü ti ac d'inciaria y ti contrac desposiziuns aposta o clausoles de rressoluziun o tomanza dl raport tl caje de violaziun di dovëis che vëgn da chësc Codesc.

Art. 2

Dovëis de sorvisc

1. Nos se comportun en sorvisc aladô di prinzijs de bun andamënt y imparzialité dl'Aministraziun mëton le respet dla lege y dl interes publich dan interesc privac, nüsc y de terzi. I garantiun la miú cualité dl sorvisc y dantadöt:
 - a) respetunse l'orar de laur aladô dles modalités fates fora dal'aministrazion;
 - b) adempliunse cun diligënza nüsc compic;
 - c) adempliunse lealmënter y atira les desposiziuns surandades dai superius/dales superiores tl cheder dl'ativité istituzionala;
 - d) mantignunse le socrët d'ofize.
2. Sce i orun refodé l'esecuziun de desposiziuns aratades illegitimes, le lasciunse alsavëi por scrit a nosc dirigënt/nosta dirigënta, spezifican les rajuns dla refodada. Sce le dirighënt/la dirighënta renovëia les desposiziuns por scrit messunse les ademplí, ater co sce ara se trata de ativités proibides dal dërt penal.
3. I ne dun nia inant a porsones nia autorisades informaziuns sön operaziuns y provedimënc aministratifs corënc o bele stluc jö, o notizies ciafades tres le laur, tut fora i caji y les modalités preodüs dales normes sön le dërt d'azes ai documënc aministratifs. I se tignun ales normes sön la sconanza di dac personai, dantadöt chères sön i dac sensibli y iudziars.
4. I ne desfirun nia ativités fora dal sorvisc zënza autorizaziun dl'Aministraziun.

Art. 3

Raporc cun le publich

1. Ti raporc cun le publich se comportunse tres a na manira coreta, cun desponibilité y da orëi bun. I garantiun la parité de tratamënt a dúc i zitadins y a dotes les zitadines, a na moda da stabilí n raport de crëta plëna y de colaboraziun leala cun l'Aministraziun.

2. Tles comunicaziuns scrites y a usc adorunse n lingaz tler, scëmpl y da capí. Implü ti garantiunse ai zitadins y ales zitadines le dërt da adoré so lingaz dla uma aladô dla normativa varënta.

3. Ti raporc cun le publich ciarunse da superé les dificoltés linguistiches y culturales y avëi n raport de crëta y respet.

Art. 4

Dovëis de comportamënt en sorvisc

1. I se comportun a na moda leala ti raporc cun superiors/superiores, coleghes y colegs y ciarun de döt ci che é dla Provinzia.

2. I ne tolun nia pert diretamënter o indiretamënter a apalc, fornidöres, conzesciuns y ativités olache la Provinzia é na pert interessada, ater co por rajuns de sorvisc.

3. I ne tolun nia para dezijiuns y ne tolun nia pert a ativités che pó porté pro a conflic de interesc aladô dl articul 7.

4. I tignun fora aziuns, comportamënc y ofenüdes dla dignité dla porsona. I schivun porchël vigni aziun o omisciun che comporta na discriminaziun por rajuns de ses, provegnënza etnica, religiun, ideologia, dejabilité, eté y orientamënt sessual.

5. I ne stun nia demez dal laur por rajuns che ne reverda nia nüsc dovëis de sorvisc, ater co ti caji conzedüs.

6. T'ofize ne ti junse nia do a ativités o ocupaziuns che n'á nia da nen fá cun le laur y i n'adorun nia l'ofize por rajuns private.

7. I ne portun nia fora dal ofize documënc, ater co por rajuns de sorvisc.

Art. 5

Prevenziun dla coruziun

1. I ne damanun nia do scincundes o d'atri vantaji por nos o por d'atri. I ne azetun nia scincundes o vantaji por nos o por d'atri, ater co ocajionalmënter y de püch valor y che fej pert dl cheder dles relaziuns de cherianza normales.

2. I mëssun ti lascé atira alsavëi al dirigënt/ala dirigënta sura de nos l'adejiun o la portignënza a assoziaziuns o a organisaziuns, olache i ciamps d'interes pó interferí cun le desfiramënt dl'ativité d'ofize. Chësc dovëi n'unse nia tl caje de adejiun a partis politics o sindacac.

3. Canche an vëgn assegná al'unité organisativa ti lasciunse alsavëi por scrit al dirigënt/ala dirigënta sura de nos nostes partezipaziuns azionares y nüsc interesc de bel anfat ci sort, finanziara y nia, colia a ativités o a dezijiuns che reverda diretamënter l'unité organisativa y che pó porté pro a n conflit d'interesc cun l'ativité che i fajarun, y i lasciun alsavëi mudaziuns suandëntes eventuales. Le dovëi d'informaziun y d'integraziun suandënta eventuala da nosta pert vel ince sce les partezipaziuns azionares y i interesc de vigni sort de ativités y dezijiuns dl'unité organisativa reverda nüsc parënc o parënc tres matrimone cina al secundo degré, nosc om/nosta fomena o la porsona cun chëra che i viun adöm. Sön domanda motivada dl dirigënt/dla dirigënta sura de nos o dl'aministraziun dl personal, pitunse d'atres informaziuns sön nosc patrimone y nosc davagn.

4. I respetun les prescriziuns contignüdes te chësc plan por la prevenziun dla coruziun y, sce al vá debojëgn, colaborunse cun le responsabl/la responsabla dla prevenziun dla coruziun. Tl respet dl dovëi de denunzia

al'autorité iudiziara, ti lasciunse alsav i al dirig nt/ala dirig nta sura de nos situaziuns ilegales tl'Aministraziun, che i sun gn s/gn des alsav i.

Art. 6

Conflit d'interesc y dov i d'astenjion

1. I ne tolun nia dezijiuns y ne fajun nia ativités che reverda nostes manjiuns te situaziuns de conflit cun interesc personal, cun interesc de nosc om/nosta fomena, dla porsona cun ch ra che i viun ad m o de par nc y par nc tres matrimone cina al secundo degré.

2. I ne tolun nia pert a dezijiuns o a ativités che p  revard :

a) n sc interesc o i interesc de par nc o par nc tres matrimone cina al secundo degré, dl om/dla fomena, dla porsona cun ch ra che i viun ad m o de porsones che i odun sov nz;

b) i interesc de sogec o organisaziun cun chi che nos o nosc om/nosta fomena   na pl ra pend nta o na gran inimizia o raporc de gran credit o debit;

c) i interesc de sogec o organisaziuns de chi che i sun i/les tutor, i curadus/les curad sses, i procuradus/les procurad sses o i ag nc/les ag ntes, o i inter sc de  nc, associazziuns (ince nia reconosci des), comités, soziet s o stabilim nc olache i sun aministradus/amministrad sses, manajadus/manajad sses o dirig nc/dirig ntes.

3. I ti lasciun atira alsav i al dirig nt/ala dirig nta sura de nos vigni ater caje olache al   rajuns zities de conveni nta por n'astenjion. Le dirig nt/la dirig nta sura de nos tol na dezijiun són l'astenjion.

Art. 7

Traspar nta, capacit  da inresc  zoruch y social media

1. I garantiun l'ademplim nt di dov is de traspar nta alad  dles desposiziuns normative var ntes ciaran da pit  la mascima colaboraziun da elabor , ciarf  y orti  inant i dac sotmet s al dov i de publicaziun s n le sit istituzional dla Provinzia.

2. I garantiun a vigni moda la capacit  da inresc  zoruch i vari dles prozed res y di prozesc dezijiunai surantuc dal'Aministraziun tres n sost gn documental adat  che conzed te vigni mom nt da i f  do.

3. Por l'adoranza di social media y dles plataformes ofiziales dla Provinzia se tignunse ai prinzipls de ch sc Codesc, ales diretives provinziales s n l'adoranza di social media, sci che ince ala "social media policy" interna.

Art. 8

Desposiziuns particulares por le personal dirig nt

1. Nos dirig nc/dirig ntes desfirun sci che al alda les funziuns che se speta, i ti jun do ai obietifs che s'  gn s d  y adotun mos res organisatives adatades por adempl  nosta inciarria.

2. Denanco surant  l'inciarria dirigenziala lasciunse alsav i nosta partezipaziun azionaria eventuala y sce i un d'atri interesc finanziars che p  port  pro a n conflit d'interesc cun la funziun publica che i surantolarun. Por ch sc fin dunse les informaziuns s n nosc patrimone y nosc davagn che v  deboj gn.

3. Implü detlarunse sce i un parënc y parënc tres matrimone cina al secundo degré, l'om/la fomena o la porsona cun chëra che i viun adöm che:

a) eserzitëia ativités politiches, profescionales o economiches che i mët sovënz en contat cun l'unité organisativa che i menarun,

b) tol pert ales dezijiuns o ativités che la reverda.

4. I un n comportamënt leal y trasparënt. I se raportun a na moda imparziala cun colegs y coleghes, colaboradus y colaboradësses y cun le publich.

5. Te nosta unité organisativa sostignunse n clima de laur positif y de respet, i jun cuntra vigni sort de discriminaziun y i antergnun tles situaziuns de conflit por ciagé soluziuns sostenibles.

6. I sostignun l'autonomia y la responsabilisaziun de colaboradus y colaboradësses y i i sostignun te so svilup profesional.

7. I tignun cunt di bojëgns familiars dl personal tan inant che ara vá da le fá jí a òna cun i bojëgns de laur, aplican dōtes les poscibilités conzedüdes dai contrac coletifs en referimënt al orar de laur y ai modí de laur.

8. I surandun ativités y compic sön la basa de na dërta repartiziun dla ciaria de laur.

9. I fajun vigni ann coloquiuns cun i colaboradus y les colaboradësses por valuté les prestaziuns y l'arjunjimënt di obietifs, sciöche ince por determiné i obietifs coletifs. Implü garantiunse la trasparënza da surandé premies de produtivité y individuales, sciöche ince d'atri elemënc de devagn.

10. Sce i gnun alsavëi de comportamënc ilegalí fajunse atira dōt ci che vá debojëgn. Dantadōt fajunse pié ia y stlùjunse jö, sce de nosta competënza, le prozedimënt disciplinar, o segnalun atira le comportamënt ilegal al'autorité disciplinara, colaboran olache al vá debojëgn; i se crüzium ince da ortié inant atira la denunzia al'autorité iudiziara o la segnalaziun ala curt di cunc por les competënzes. Tl caje che n colaboradú/na colaboradëssa nes segnalëies n comportamënt ilegal tl'Aministraziun, tolunse vigni sconanza de lege por sconé la porsona che á fat la segnalaziun. Súa identité ne dess nia gní lasciada alsavëi ilegalmënter, no tl prozedimënt disciplinar no te val' contest suandënt ala segnalaziun.

11. Nos dirigënc/dirigëntes ciarun che al vëgnes apliché chësc Codesc te nosta unité organisativa.

Art. 9

Sanité y segurëza sön le post de laur

1. L'Aministraziun provinziála conscidrëia la sanité y la segurëza sön le post de laur n bëgn primar y s'aoda porchël na colaboraziun ativa da pert de dōt le personal por garantí n mioramënt costant dles condiziuns de segurëza.

2. Le dirigënt/La dirigënta – sciöche datur/daturia de laur aladō dla normativa sön la sconanza dla sanité y segurëza sön le post de laur – sciöche ince le superior/la superiura:

a) ademplësc i dovëis preodüs dala normativa;

b) organisëia l'ativité dl personal tl respet dla normativa sön la sconanza dla sanité y segurëza sön le laur y controlëia l'osservanza di dovëis de lege da pert dl personal;

c) tol pert ai cursc de formaziun sön la segurëza sön le post de laur preodüs por nos.

3. Adöm cun le datur/la daturia de laur tolunse pert, aladō dla normativa sön la sconanza dla sanité y segurëza sön le laur, ativamënter al prozes de prevenziun di prighi y de proteziun dai prighi sön le post de laur.

4. I se tignun ales normes sön la sconanza dla sanité y dla segurèza sön le laur y dantadöt ales desposiziuns y ales istruziuns dl superior/dla superiura.
5. I ciarun de nosta sanité y segurèza y de chëra dles atres porsones sön le post de laur, sön chëres che al toma les faziuns de aziuns o omisciuns, conform a nosta formaziun, ales istruziuns y ai mesi dl superior/dla superiura.
6. I ti segnalun al superior/ala superiura comportamënc nia sigüsc de colegs y coleghes, prighi nia sconá sciöche al alda, situaziuns de prigo sön le post de laur, sciöche ince mosöres eventuales de prevenziun y proteziun nia adatades al'ativité fata.
7. I proponun mosöres de mioramënt dles condiziuns de laur en relaziun ala sconanza de nosta sanité y segurèza y de chëra di colegs y dles coleghes.
8. I tolun pert a cursc de formaziun y ajornamënt y se sotmetun a controis sanitaris che vá eventualmënter debojëgn aladô dla valutaziun di prighi.

Art. 10

Segurèza informatica

1. I adorun düc i stromënc informatics, sides software che hardware, metüs a desposiziun dal'Aministraziun ma por lauré, ater co i stromënc che vëgn espressamënter ince preodüs por n'adoranza personala.
2. L'adoranza de stromënc informatics comporta n prigo costant por la segurèza dl sistem informatic. Adotan chisc comportamënc tignon fora situaziuns che pó mëte tl prigo la segurèza di dac dles porsones y dl'Aministraziun:
 - a) nia dé informaziuns rerservades; sovënz él porsones che ciara da ciagé chëstes informaziuns ingianan;
 - b) ciaré da nia ti jí pormez ai dac provinziai adoran n aparat informatic zënza proteziun y firewall;
 - c) nia lascé incërch informaziuns internes dl ofize y dantadöt nia dac sensibli dl'Aministraziun;
 - d) bloché le computer y i fonins sce ai ne vëgn nia adorá;
 - e) sconé cun password i aparac mobii y i file cun dac sensibli;
 - f) adoré l'account de posta eletronica dl'Aministraziun provinziala ma por desfiré i dovëis d'ofize. Nia daurí e-mails de provegnënza malsigüda y dal contignü malsigü y ciamó demanco link malsigüsc. Tl caje de dübe contaté le Call-Center;
 - g) nia adoré i software de proprieté personala sön i aparac dl'Aministraziun provinziala, ince sce ara nen vá de aplicaziuns cumprades y registrades regolarmënter.
3. Por le desfirmënt de nosc laur messunse adoré stromënc informatics de proprieté dla Provinzia; porimpó podunse ince adoré nüsc aparac (BYOD – Bring Your Own Device), tan inant che ai garantësc mosöres minimales de segurèza ICT aladô dla disciplina varënta sön l'adoranza di sorvisc informatics.
4. Nos düc sun responsabli dl respet dles prescriziuns dl'Aministraziun sön la dërta adoranza dl sistem informatic dla Provinzia autonoma de Balsan; i sun ince responsabli dla dërta adoranza di dac d'azes che s'é gnüs dá.

Art. 11

Ativité formativa y d'ajornamënt

1. Por aprofondí la conescënza di contignüs de chësc Codesc, dantadöt sön l'etica, la prevenziun dla coruziun y dla trasparënza, tolunse pert a ativités formatives de basa y d'ajornamënt.

Art. 12

Responsabilité porvia dla violaziun di dovëis dl Codesc

1. La violaziun di dovëis preodüs da chësc Codesc é n comportamënt cuntra i dovëis d'ofize y porta pro ala responsabilité disciplinara, tl respet dles ipoteses olache la violaziun pó condüje a responsabilités penales, ziviles, aministratives o contables dl dependënt publich/dla dependënta publica.